

Elst: 4 november 2024

Aan: College van B&W gemeente Overbetuwe

Betreft: advies Re -integratie uitvoeringsplan

Geacht College,

Aan de Adviesraad Sociaal Domein Overbetuwe is advies gevraagd over het Uitvoeringsplan re-integratie 2025. In ons advies komen een aantal vragen en opmerkingen aan bod. We sluiten af met een conclusie.

Allereerst vonden wij het uitvoeringsplan duidelijk en goed leesbaar. Opmerkelijk is dat het beleid al in 2021 is vormgegeven. In de tussentijd is er natuurlijk veel veranderd, dus is het een goede zaak om met een concreet uitvoeringsplan het beleid te concretiseren. Het is wenselijk om meteen na een beleidsverandering/beschrijving ook een uitvoeringsplan vorm te geven. Want concreet en haalbaar maken van beleid is lastig zo blijkt ook nu, omdat in het uitvoeringsplan de prestatie indicatoren ontbreken. De analyse met meetgegevens en de inzet van de participatieladder geeft de nodige onderbouwing en inzicht in het werk en de taak tot re-integratie van burgers van de gemeente Overbetuwe.

Onze aandacht gaat vooral naar de beïnvloedingsfactoren, want daaruit zou moeten blijken hoe de gemeente haar mogelijkheden om mensen te reactiveren inzet. Daaruit blijkt dat er stappen gemaakt zijn, met name voor burgers met een korte afstand tot de arbeidsmarkt. Vooral het Werkcentrum Elst en de functie Job-Hunter/jobcoach zijn opvallend. Het Werkcentrum Elst lijkt een succesvol beïnvloedingsinstrument waarin veel samenwerkingsorganisaties een plek hebben. Wij denken dat een klein werkleercentrum beter functioneert dan een regionaal werkcentrum. Bij een groter werkcentrum ligt de focus meer op processen en interne trajecten met hoge overhead kosten. Dat zou daarom minder overzichtelijk en minder flexibel bij het bijstellen van trajecten kunnen zijn. De laagdrempeligheid van een lokaal werkcentrum lijkt ons te verkiezen voor onze meer plattelandsbevolking. Dit beïnvloedingsinstrument zou echter wat ons betreft wel meer op de voorgrond mogen staan. In par 3.4 komt het centrum als laatste even aan bod. Ook bij de lijst beïnvloedingsinstrumenten staat het werkcentrum vrijwel onderaan de lijst. Voor de lezer is de volgorde van instrumenten van belang, het lijkt ook volgorde van belangrijkheid.

De functie van interne Job-Hunter lijkt nieuw om bij de gemeente baanmogelijkheden te onderzoeken voor arbeid beperkten. Of slaat de term - intern- ook op de begeleiding die in de gemeente gegeven wordt in plaats van op een bedrijf (extern)? De bemiddelende rol van de Job-Hunter lijkt ook te verwijzen naar buiten: bemiddelen tussen bedrijf en burger met arbeidsbeperking. De Job-Hunter richt zich daarbij ook op informatievoorziening vanuit de scholen (speciaal onderwijs) naar de bedrijven. (extern?)

De jobcoach richt zich op de relatie/begeleiding van de burgers die re-integreren. Bij de genoemde ombuigingen (punt 3.3) is het voorstel de externe jobcoaching te reduceren. Wij vragen ons af of er genoeg aandacht voor het ontzorgen van de werkgever, die mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt in dienst neemt, blijft als er alleen sprake is van interne

jobcoaching. Interne jobcoaching is vaak aanwezig bij grotere bedrijven en niet bij kleine bedrijven. Juist de kleinere ondernemer dient ook ontzorgd te worden. Een (tweedaagse) Harriet-training voor een collega helpt, maar vervangt geen jobcoaching. Een jobcoach zal veel verschillende doelgroepen moeten coachen en daarvoor dus de competenties moeten verkrijgen of onderhouden. Een groot deel van de mensen uit de groep mensen met een re-integratieverplichting heeft te maken met psychische problemen of een psychiatrische aandoening. In hoeverre maakt de gemeente Overbetuwe gebruik van subsidies op het gebied van re-integratie, zoals IPS-trajecten voor mensen met een psychiatrische aandoening. Dit zijn trajecten voor twee of drie jaar.

Niet beschreven is of de jobcoach een nieuwe functie is, hoeveel jobcoaches er zijn en of het werk van een jobcoach de groepstrainingen (pagina 11) ontwerpen en vormgeven behelst. Uit de financiën blijkt niet precies wat de inzet van interne Job-Hunter en jobcoach is en of deze inzet valt onder werkcentrum personele inzet (pagina 13).

Wat ook niet beschreven staat is hoe de intake van re -integrerende burgers plaatsvindt. Gaan zij naar het werkcentrum Elst of worden zij daarnaar verwezen? En wie verzorgt de intake, plaatst diegene deze burgers dan ook in het doelgroepenbestand en wordt dan meteen de participatieladder ingezet? Of verzorgt de jobcoach met de competenties en ervaring m.b.t. de vele doelgroepen ook meteen de signalering zodat de burger in de juiste doelgroep (een aanpak) terecht komt?

In paragraaf 5 wordt gekozen voor de aanpak re-integratie: eerst inwoners met een korte afstand tot de arbeidsmarkt en daarna inwoners met arbeidsbeperkingen en voortdurende begeleidingsbehoeften. Deze keuze komt in paragraaf 6 terug in een lijstje.

Wij vragen ons af waarom *jongeren in de doelgroep* zo laag in het lijstje staan terwijl uit de meetgegevens blijkt dat de doelgroep jongeren van 18 tot 27 in Overbetuwe relatief groter is dan elders. En dat dit percentage ook steeds groter wordt. Jongeren die niet aan een baan komen hebben een leven voor de boeg dat als zinloos ervaren kan worden en dat de samenleving relatief lang veel kost. In het uitvoeringsplan zien we weinig terug wat specifiek wordt ingezet op deze doelgroep. Vermoedelijk vallen zij onder de kansrijken op de arbeidsmarkt of uitstroom binnen één jaar, maar de aandacht zou volgens ons specifiek moeten zijn. Bijvoorbeeld door inzet van een jongerencoach. Deze kan streng aan de 'poort' zijn. Jongeren behoeven vaak een andere benadering, korte lijnen, meer aandacht/monitoring zoals meer contact met een werktoeleider/jongerencoach.

Wij adviseren dan ook om juist jongeren meer aandacht te geven bij het uitvoeren van beleid.

Conclusie:

De beïnvloedingsfactoren Job-Hunter en jobcoach en het werkcentrum worden in het uitvoeringsplan genoemd maar niet uitgebreid genoeg beschreven en gemeten, om te bepalen wat precies een positieve invloed op re-integratie heeft. Wij gaan ervan uit dat een effectief beleid t.a.v. re-integratie tot gevolg heeft dat er minder burgers gebruik hoeven te maken van uitkeringen. Hoe gemeten kan worden of het beleid effect heeft lijkt afhankelijk van de inzet van de middelen zoals jobcoaching. Nu ontbreekt inzicht in de effectiviteit van het beleid over de afgelopen periode en dit dreigt zich voor de komende periode zich te herhalen vanwege het wederom ontbreken van de KPI's .

Namens de Adviesraad Sociaal Domein Overbetuwe.

Roel Keuken

Dorien Rikken

Voorzitter

Secretaris